

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Felelősek vagyunk

romániai kisebbségek kölcsönösen egymás kisebbségi sorsáért. Ami az egyik kisebbségi nemzetnek haszna, az lehet hátránya a másiknak és egyik a másik rovására nem juthat sem politikai, sem kulturális, sem gazdasági előnyökhöz. Ha a németeknek fáj, hogy a közgazdaságban nem éényesül szabad nyelvhasználati juk, ugy a magyarok szíve is sajog, hogy a hivatalos fórumokkal nem éntkezhetnek anyanyelvükön. Amikor a magyarnyelvű zsidóság sorain végig a felháborodás moraja, hogy gyermekeiket nem taníttathatja magyarul, ugyanakkor felhangzik a panasza az erdélyi székelyek ajkáról, hogy egymásután zárulnak be a magyar iskolák kapui. Ha bánási sváb költőink elégedetlenek, hogy nincsenek megfelelő számú iskolák, ugy a bánási magyaroknak is felzokog a más az elvesztett tizenegy magyar óráért. Ha a németek panasza jó, hogy a temesvári piaristagimnáziumban nem engedték meg párhuzamos osztályok létesítését, ugy mennyire lesújtóbb a magyar helyzete, mely szülő szívvel látja a valamikor hatalmas törzs gyors sorvadását. És felkacagunk minden bajunkat, hangot adjunk minden jajunknak? Lelkünkben a bánat szomorú virágai fakadnak, melyeket a kormányigéretnek mindenkor tudatosan komolytalan szavával sem lehet örömszínre színesíteni. És mindenben közös a sorsunk és egyiknek vagy másiknak juttatott jövedelme morzsaszemekért ne felejtjük ezt a kényszerű sorsközösséget. Nem tudjuk elképzelni, hogy az aliszító folyamat, mely ma az egész világ politikai közvéleményét a kienyészülés és kiegyenlítődés felé hajtja, ne hozza meg a kisebbségeknek is a jogait elismertetéséből fakadó jövedelmeket. Elhozza akkor is, ha ennek a harmóniának a könnyek árjának árán kell keresztültörnie. Ezt a világgyámságot megakasztani nem, de szüntetni lehet. A beteljesülés pedig rajtuk kisebbségeken is, sőt elsősorban rajtuk mulik. Azon az alapon állva, melyet számunkra a sors előírt, igazán, jogainkban való erős bizodalommal küzdünk jövőnkért. A gyenge elképzelés, az erős állja a viharokat. Száz év viharral kellett már szembe szállnunk, de ha nemzeti értékeinkben lehetetlen veszteségek érték is, ha a harcok megtépáztak is, erőnkben még nem fogyatkoztunk. A történelem évezredek lapjai bizonyítják, hogy a népek nagy mértékűesében, ha ideiglenesen az egyik felülkerekedett is, egy időre kiirtani nem bírták. Csak az időmunkához szükséges erők fecsérték el. És ezekre az erőkre nekünk kisebbségeknek fokozottan kell vigyáznunk. Egymás erőit ne pazaroljuk, mert könnyelműségünket valamikor a sorsunkon kéri tőlünk. Mert egymás kisebbségi sorsáért kölcsönösen felelősek vagyunk, mi romániai kisebbségek.

Anglia didereg és fázik mert hirtelen beköszöntött a tél és nincsen szén

London, október 23.

Az abnormis időjárásban szertelenkedő idej esztendő újból meglepetést hozott. Az angol fővárosból érkezett távirati híradás szerint Anglia egész területén egészen váratlanul bekövetkezett a hideg tél. Skóciában és Walesben tegnap reggel óta állandóan erősen havazik. A szénbányamunkások sztrájkja kezdő katasztrofális mértékben éreztetni hatását, mert a szénhiány mindenfelé rettenetes arányokat ölt. A szénüzletek előtt százával állanak sorfalat az emberek, hogy fűtőanyagot kaphassanak. A kormány a szénhiányra való tekintettel egy vevőnek naponta csak tizenkét kilogram szén vásárlását engedélyezte. London külvárosai az iskolákat a fűtőanyag hiányára való tekintettel bezárták.

A Magyar Párt elnöke tárgyalta a Népszövetség kisebbségi osztályának főtítkárával

Kolozsvár, október 24.

Colban Erik, a Népszövetség kisebbségi osztályának főtítkárára meglátogatott közel száz erdélyi falut, majd tegnap Kolozsvárra érkezett, ahol felkereste a Magyar Párt vezérét és a püspököket. Tegnap délelőtt Stoica követségi tanácsossal együtt meglátogatta Bethlen György grófit, a Magyar Párt elnökét, akivel hosszosan elbeszélgetett. Bethlen erről a találkozásról a következőket mondotta:

— A népszövetségi főtítkárral a kisebbségi politikáról beszélgettünk. Colban Erik ismertette a Népszövetségnek a kisebbségekre vonatkozó álláspontját, viszont én az itteni politikai helyzetet és a kisebbségek ügyeit tettem szóvá. Különösen az iskola kérdésekről beszélgettünk behatóan.

Talán mégis csak elkészül jövő évre a temesvári új színház

Temesvár, október 24.

Marcu Duiliu bukaresti mérnök, a temesvári színház tervezője és műszaki építője, tegnap Temesvárról tartózkodott és felkereste Dobosan főpolgármestert, aki nek jelentette, hogy a színházépítésre sürgősen szükséges négy millió leinyi újabb rendkívüli hitel jóváhagyását a miniszteriumban megsürgette. Az erre vonatkozó miniszteri döntés már legközelebb megérkezik és az összeg folyósításával ismét teljes erővel hozzá lehet fogni a megakadt munkához. A most jóváhagyás alatt álló négy millió azonban még távolról sem elegendő a három év óta es-

gamenetben készülő muzsahajlék teljes befejezéséhez, mert legalább még nyolc-tíz millióra lesz szükség. És ha ennek a jóváhagyása is olyan lassú tempóban nyer elintézését, mint azt eddig tapasztalunk kellett, akkor majdnem igaza lesz annak a kis lánynak, aki keserve sen sirt és panaszkodott, hogy örökre lánynak kell maradnia, mert az édesanyja csak akkor engedí férjhez menni, ha az új színház elkészül. Reméljük, hogy ez a tréfás megjegyzés nem válik valóra és jövőre végleg lekerül a napirendről a színház építésének egészen speciális lassúsággal haladó problémája.

Törzsei árfolyamok

Zürichben a lei 2'80, Párisban 17'85

Temesvári magánárfolyamok 1926 október 24-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkeresésként.

Angol font: 900'00—897'00—900'00, dollár: 185'00—184'05—186'00, dinár: 3'25 külföldi, 3'22 belföldi, 3'27 effect, hollandi forint: 74'00—74'05—74'10, francia frank: 5'49—5'51—5'53, olasz lira: 8'15—8'10—8'15, cseh korona: 5'48—5'46—5'40, osztrák silling: 26'15—26'05—26'25, német márka: 44'00—44'10—44'20, magyar korona: 388—385—382, svájci frank: 35'75—35'85—36'00.

Terményárak:

Buza 780, árpa 450, rozs 450, zab 420, tengeri 520 lei métermázsánként ab feladóállomás.

Száz éves

a gyárvárosi görög-katolikus plébánia

Temesvár, október 24.

A gyárvárosi görög-katolikus hívek ma ünneplik meg Temesvár kegyurasága alatt álló plébániájuk fennállásának százéves évfordulóját és ebből az alkalomból Temesvárra érkezik Nicolescu lugosi püspök is. A gyárvárosi görög-katolikus plébánia Temesvár városának kegyurasága alá került. A plébániát még 1738-ban III. Károly király alapította és egészen 1826-ig viselte a kincstár a plébánia költségeit, majd 1826-ban a város vette át. A régi görög-katolikus templom 1871-ben épült és azt nagy ünnepélyességgel avatták fel. Amikor a mostani jubileumi római-katolikus templom felépült, a gyárvárosi katolikus hívek a régi katolikus templomot a görög-katolikusoknak ajándékozták, amelyet a görög-katolikus hívek restauráltak. Ma mintegy három ezer hívője van a gyárvárosi görög-katolikus egyháznak és esperese Muntean János szentszéki ülnök, aki a temesvári római-katolikus teológiát végezte és nemcsak hívei, de az egész város közönsége körében őszinte tiszteletnek és szeretetnek örvend.

Újabb husarak

lépnek ma életbe Temesvárról

Temesvár, október 24.

A temesvári mészárosok és hentesek az árak megállapításánál most már figyelembe veszik azt a körülményt, hogy a túlzott árkövetelés igen könnyen maga után vonhatja az újabb hatóságok ármegszabályozását. A város vezetősége ugyanis nem nézheti ölbetett kezekkel az olyan törekvéseket, amelyek az árakat a megengedett határokon felül akarják hajtani. A hentes ipartársulat titkára tegnap megjelent a városházán és Dobosan János dr. főpolgármesternek bemutatta az október hó végéig érvényes husarakat, amelyeket minden egyes mészáros és hentes köteles betartani. Eszerint az árak a következők lesznek: marhahús kilója 34—36 lei, sertéshús 36—38, borjúhús 44—48, birkahús 26—28, zsir 58 lei kilója. Nagyobb mennyiségűnél a zsirt olcsóbban is lehet kapni. November hó elsejével, ha szükségesnek mutatkozik, az árakat újabb revízióknak vetik alá.

Kényelmes új

Béautók

hosszabb és rövidebb turákra bármikor rendelkezésre állanak.

„Lloyd” béautózási vállalat

Timisoara

Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 6.

Telefon: 21-32.

Harminc év után

hazajöttek meglátogatni szülőföldjüket

Temesvár, október 24.

Az Aradról érkezett reggeli gyorsvonatból nagy tömegben rajzoltak ki az utasok. Két szürkesapkás, az itteni szabástól némileg elütő ruházatu ur volt köztük. Nagy, tompaorrú sárga cipőjük erősen kopogott a perrón keramit kövén. Erős, fekete, a széleken világosbarna szegésű bőrönd volt mindegyiknek a kezében. Megállottak és hordárokot vártak, akik különböző nagyságú és színű — első tekintetre is felismerhető amerikai — koffereket cipelték utánuk. Az idősebbik németül, de különös angolos akcentussal szólt a hordárokhoz:

— Meg van még a pályaudvarral szemben a Korona-szálló?

— Igen.

— Akkor hát odaszállunk.

Szobát vettek, a holmijukat felvitették, a portásnál megirták a bejelentő lapot, majd betértek a kávéházba reggelire. Nem volt nehéz velük a megismerkedés.

John Schneider és Andy Schneider, — mondták, — Cincinnatiából.

— Talán rokonokat jöttek látogatni? — kérdezte az újságról kíváncsiság.

— Igen, — válaszolta John Schneider, — bántásiak vagyunk, testvérek. Egészen fiatalon, harmincegy év előtt mentünk ki Amerikába. Billédről vándoroltunk ki, mint gyerekek és mint meglett férfiak jöttünk vissza. Szülőink és többi testvéreink, meg közelebbi hozzátartozóink azóta elhaltak. A különböző bántási sváb falvakban azonban még van egy csomó rokonunk. Nem igen leveleztünk velük, talán nem is tudnak felölnök, de ezért egyiket, másikat felkeressük. Rokonlátogatásunk csak ennyiből áll, mert jövetelünknek tulajdonképpen más a célja.

Nem csinál azonban titkot mister John Schneider jövetelének igazi céljából sem. Hazavágyódtak már nagyon és azzal a tervvel foglalkoznak, hogy visszatelepülnek a Bánságba. Feleségüket, gyermekeiket és vagyonukat egyelőre odakint hagyták Cincinnatiában és eljöttek tapogatózni Old Europe-ba. Ha maradnak, Temes-

vártott telepednek le. Hogy mibe fektetik bele pénzüket, még nem határoztak. Majd előbb körülnéznek, hogy miből lehet pénzt csinálni és csak aztán határoznak. Lehetséges, hogy társulnak valamely gyárral, de nincsen kizárva az sem, hogy maguk létesítenek gyárat.

— Nagy magazint, áruházat, — mondja a szófukarabb Andy Schneider, — szintén nem volna rossz csinálni.

— De csak úgy, ha abban olcsó amerikai tömegcikkeket lehetne tartani. Csak még ki kell kalkulálni, hogy a szállítás és a vám kifizetődik-e. Mindenesetre ehez szükséges volna, hogy a lei árfolyama emelkedjék, mert ötven centes amerikai tömegcikkeket itt sem lehetne drágán árusítani.

A zsidóság ősi eszményei valósulnának meg a páneurópai mozgalom sikerével

Temesvár, október 24.

A páneurópai mozgalom, mely néhány év előtt még egy pár ember fantasztikus álma volt csupán, mind nagyobb hullámokat ver és hivei napról-napra szaporodnak. Hogy az ideát mennyire komolyan veszik, legjobban igazolja a nemrégiben lezajlott páneurópai kongresszus. A páneurópaihoz hasonló mozgalom nagyon sok van, melyek ha más uton is, de ugyanazon cél felé törekuszenek. Ilyen akciók a népszövetségi ligák, az interparlamentáris unió és a világbéke szövetség. Miután a páneurópai mozgalom nemzeteken és nemzetiségeken felül áll, érdekesnek tartjuk közölni Freud Artur tanár nyilatkozatát arról, hogy milyen a zsidóság viszonylata a páneurópai eszméhez. Freud tanár a következőket mondotta:

Ami a zsidóság állásfoglalását a kérdésben illeti, ez irányban oda foglalnám össze nézetemet, hogy mind e mozgalmak már azért is megérdemlik a zsidóság teljes rokonszenvét, mivel a zsidóság ősi eszményeit igyekeznek a valóságba áthozni, aminő

a testvériség érzete

az emberek között és az örök béke. A népek világszövetségének gondolata sem Wilson agyában fogant meg először, nagyobb történelmi alak hirdette azt több mint 2000 éve: Jesájáhm próféta.

Mindamellett nem tartanám helyesnek, hogy a zsidók a páneuró-

Aztán elmondják még egy tervüket. Nem volna utolsó dolog valamely amerikai autógyár képviselőt elvállalni és ezzel egyidejűleg úgy Temesvárot, mint az egész Bánságban rengeteg autótakszit járatni.

Meg akarnak ismerkedni Temesvárral egy csomó pénzemberrel és gyárossal, körül akarnak alaposan nézni, aztán majd határoznak. Ha pedig úgy találják, hogy gazdasági szempontból nem érdemes nekik itt maradni, akkor mennek vissza családjukhoz Amerikába és megelégszenek azzal, hogy szülőföldjüket meglátogatják.

— All right, — mondják és máris megrázzák a kezemet, hogy az ujjaim sajognak. Megnézem a tenyeremet, sajnos, nem ragadt bele egyetlen dollárocska sem.

pai csoportokban tulságosan exponálják magukat. Ha be is lépnek, ezt külön zsidó csoport zászlaja alatt tegyék. Ezt igazán nem holmi sovinizmusból vagy kiabáló nacionalizmusból mondom. Fontos okok vannak erre nézve. Minden ily irányu mozgalomra nézve hasznosabb, ha

külön csoportokban

vesznek benne a zsidók részt. Általános emberi érdekeket csak így támogathatnak. Mind e mozgalmakban — tehát nem csupán Páneurópát értem —, a zsidóknak külön feladatuk van: és pedig közvetítés az Egyesült Európai Államok és Kelet között. Itt lép azután előtérbe Palesztina felépítésének általános emberi jelentősége. Európának majdnem — és talán nemcsakára —, félelmesen nagy számadása lesz az ébredő ázsiai világgal; és nyilván nagyrészt Európa jövő alakulásától függ, vajjon e leszámolás véres harcok vagy barátságos egyezkedések formájában fog-e megtörténni. Az eredmény lehet

örök küzdelem

vagy termékeny szintézis Kelet és Nyugat között. Óriási világok szunnyadnak Chinában, Indiában, az arab országokban; az ősi kulturális fiai, kb. 800 millió ember, kezdenek ébredni és ha a holnapnak talán nem, de a holnaputánnak legfőbb problémája eme országoknak és népeknek az ujjászületése. A zsidóság számára el sem képzelhető

szébb és nemesebb feladat, mint amit a világtörténelem most számára kijelöl: 3 világrész találkozás pontján, Európa, Ázsia és Afrika egykori harcának színterén épít fel ősi országát és

mutasson példát

hogyan kell Európa szellemének jobbik felét átültetni Keletre.

Ma már — hála a zsidó munkának — új gazdasági élet, új zsidó kultúra virágzik ott, ha ez megesődik — és minden zsidó kötelessége ezt az erősítést előmozdítani —, jön az említett világtörténelmi feladat megoldása. A zsidó, ha Páneurópa alapjául szolgáló erkölcsi eszményt akarja szolgálni, e ször Palesztina felépítéséért dolgozzék!

A bukott bankár

új bankot nyitott Hollandiában

Amsterdam, okt. 24.

Castiglioni Camillo olasz származású bécsi bankár „Kerkedelmi és Iparbank” címen bukott alapított, amelynek alaptőke egymillió holland forint. Castiglioni bankár tavaly egy amsterdami aukción több híressé vált műgyűjteményt adott el és az abból befo

összegeből alapította a bankot. Castiglioni neve nem ismeretlen a közönség előtt. Két évvel ezelőtt Castiglioni, miután egyszerű automobilgünyökből a legnagyobb ausztriai bankárrá nőtte ki magát, hirtelen összeroppannt és rövid idő alatt ugyszóván teljesen tönkrement. Gyönyörű bécsi palotáját árverezték, szalonkocsiját, amelyet Károly királytól vett meg, kénylen volt eladni és most legutóbb már a műgyűjteményeit is kénylen volt áruba bocsátani. Ugyiszik azonban, hogy Castiglioni most végre talpraáll és nincsen zárva, hogy rövidesen ismét foglalja régi helyét a világpiac.

DR. HIRSCHNÉ
KOZMETIKAI-INTÉZET
TIMISOARA
BELVÁROS LLOYDSOR 7

Megnyílt ultraviolet, hochfrekvenc, d thermia, elektroviátor, vapofoz stb. kész lélekkel felszerelve. Kozmetikusok sz orvos közreműködésével kezel az összes szépséghibákat, hajhullást. Fog és hizókurák. Arcápolást bérletrendszer.

Prima kvárgli

teavaj és különféle sajtok kaphatók viszonteladók részére

Watz Ágoston-nál

Temesvár-Gyárvaros, Andrassy ut 18.
Telefon 15-90

Bibliások lázadója

Irtá: Kiss Ida

Jakov Alexej, a lelkemből lett ember, messze, a nagy orosz síkságon született, valahol Vologda körül, karácsonykor. A Szuchona jegén már hidegen csillogott a hó, ezer csengő csilingelt, ezer apró harang harangozott naphosszat, éjnhosszat, az Isten fehér csillagot szórt az égről naphosszat, éjnhosszat, minden pillán gyémántta fagyott a harmat, gyémántot és csillagot sodort a szél is, midőn megszületett karácsonykor a gyermek.

De nem lett más általa senki és nem lett más általa semmi, talán észre sem vette senki.

Még ifju volt, mikor Európa lángolt, csak tanult, meg csodálkozott a Biblia magyarázók között II. Miklós udvarában, hová felsodorta a sorsa. Mit tudott még akkor Jakov Alexej a Rasputin ördögűző orgiáiról? Izmosodó fiatal szívéig csak a muzsika mámora huzódott fel, a balaiajka édes, hosszú elnyújtásokkal zizező melodái, meg az éjeken át lesett csillagképek, az univerzum hatalmassága, a mérhetetlen tér, az érzékelhetetlen dolgok jobban vonzótták a Biblia fejezetéinél, melynek értelmét és magyarázását vésték fejlődő elméjébe a bibliás vének.

Egyszer, mint fiatal pap ő áldotta meg a reggeli kenyeret a cár asztalánál. Nézése megakadt az Alexandra Fedorowna dus mellén nyugvó sulyos

aranykeresztben és kulesolt kezein. Szép, hosszú kezei voltak, erre emlékezett, meg beszélte, hogy látta a híres petrográdi vacsora után az agyonlőtt Rasputint — kit Jusupoff herceg mérge és golyója nem fogott, csak Puriskevici ügyes szeme és ügyes keze ért el — éjjel a feltörtjegu Névára dobni és maga is megbámulta Kerecskij ragyogó szépségét.

Vörös zászlók lengetését és szívek vörösrre gyulását már csak messze Rómából figyelhette, hová pár menekülő bibliás vén vitte magával Párison át, kik Rasputin közvetlen környezetéhez tartoztak. Így távol olvasta valamelyik napilapból, hogy otthon már úgy imádkoztatják a kiéhezett gyerekeket: ... Miatyánk Isten Lenin, ki vagy a menyekben, legyen nagy a te országod...

Ebben az időben, míg látszólag a Bibliát tanulmányozta és ministránsa volt a bünbánó orthodox papok miséinek a Tevere parti magános kis házában, szívében és elméjében forradalom má ért a fiatalsága. Szabadabban élve, mint a cári udvarban, könyveit kedve szerint válogathatta. Ez sok volt, talán ez volt minden, mert mind-sűrűbben kezdte lapozni a filozofusokat, majd a fizikusokat, Sokratesztől Einsteinig, mint a breviáriumját.

Mikor a Centrala Vittorio Emanuele könyvtár riservata salájában összeismerkedett Giacomo Senorelivel, Róma közismert astrologusával, már nem elégitették ki a kosmologia elméletei, az új eshetőségek keresése már

lázá bomlott a siető napokkal, a mindennapi miseszolgálat már érthetetlen gestussá vált a szívében és áldozáskor — ó, istenkáromlás! — a szentséges ostyá molekuláira gondolt. Ezért örült, hogy Giacomo Senorelli magához hívta observatoriumjába.

Összehajtott reverendáját, teológiai könyveit és bibliáját az összegyűlt vének elé tette, mig keményen zárt szájjal hallgatta a papok feddő, jajongó kórusát, kik az eltévedő báránynak magyarázták új útja szörnyű pokolraitéltését, az Isten irgalmatlan haragját, szíve békéjének elvesztését. Mert mik vannak a fizikában? Tétéles törvények, talán igazságok, de szívek szívek nincsenek a fizikában!

A bibliás véneknek, a böleseknek szavát nem értette még akkor Jakov Alexej, nem tudhatott még semmit a szívről, mert bizakodó fiatal göggel huzta meg vállát, mig felelt:

— Per aspera ad astra!

Küzdelesen fel a csillagokig!

Hangjából nemesak az új ut felé fordulás láza zengett, szava mélyéről közéjük izzott egy kinyíló élet ivelése áradó nagyakarással, megváltós szándékkal, miről Jakov Alexej talán még nem is tudott akkor, de hogy ott állt nyegle göggel, szemében az Antikrisztus kevélységével, a vének összenéztek és keresztet vetettek. Ugyan ki vitatkozna az Isten ellen lázadó gyarlósággal?

Az elkövetkezett szabadság mámora nyújtóztatta sietőre lépteit a Tevere

partján, mikor vidám kacagós kevel ment keresztül a Vicolo de Rian fel a Monte Gianicolora. Széleskímájú posztó kalapját kezében lengesmeieit bátran kinyitotta a napra, im előtte elöntötte Rómát a délletragyogása. Vidáman dalolni kezd, csak úgy halkán, magánosan, is Giacomo Senorellinek a Passaggia Margheritán levő villájáig ért, énekében még sok volt akkor a diplomos melódia.

Európa elkövetkezett újjaformásának nagy kísérlete már látófigyelő szeme előtt nem suhanhat el észrevétlen, mindenre reagáló fedése már hevesen bírálta a háb után következő évek gazdasági és politikai bomlását, a nagyhatalmak ki ferenciáit — az emberi gyarlóságot, kiemelkedő esztendeit — de nemzése, fajvozdása sosem ütközött Jakov Alexej igazán az univerz gyermeke volt, egészen az univerz gyermeke volt.

Csak messziről figyelte a forróvilágcirkuszt, akár Giacomo Senorel teleszkopján éjjel a csillagképek ársát, valamelyik nap mégis feldöbölt előtte kiragyogva, kitüzesedve a szvedők egyetlen szava:

— Megváltás!

Megváltani a földi emberiséget? Tudta, Krisztus tanának nincs ereje országhatárokat egyengetni elsimitani, mint Marx történelmi materializmusának se.

Mindenki valutázik vagy drágaság és pénz- hiány oka

Temesvár, október 24.

Tegnap este Aradra utaztam. A vsuti fülkében összekerültem egy atív politikában nem szereplő, te-
katélyes, józan gondolkodásu ro-
tán intellektuella. Rajtunk kívül
cak egy kövér parasztember nyuj-
tkodott végig a pamlagon, jegy-
zeteke tartott a kezében, majd ce-
zát vett elő és számolgotott. Cso-
álta a fejét, a ceruzát nyelve he-
yével megnevdesítette, azt hiszi
lán akkor stimmel... Hiába, hi-
a van. Hátranyul az ülése nfögé,
öveszi a napilapokat és a valuta-
povatot keresi. Szeme tétován me-
eng a számokon, ismét a jegyzete
lé hajol. Valami nincs rendben.
zután hátradől az ülésre, homlót
összeráncolja, a szeme félrét
ukódik össze. Gondolkodik...

A doktor ur és én beszélgetésbe
erülünk el. A politika már unal-
as. Tudjuk: új pártok, régi em-
erek, régi ideák, de valami kézzel
egmarkolható, látható eredmén-
yel biztató kezdeményezés nincs.
nalmas dolog beszélni róla.

— Nem lehet már kihírni, —
ondom én — alig vált fel az em-
er egy ötszázast, már nincs pénze.
A doktor ur felfigyel és csendes
osolyt küld a már szundító uti-
ársunknak. Aztán megszólal. Szin-
e dühösen.

— A mi gyengeségünk az oka...
Nézzé ezt a csatádi parasztagdát,
ki az imént a valutába, jegyzetek-
e, pénzekbe, számsorokba merült
l. Látja, ezt a józan parasztagdát
negtanították valutázni, speku-
álni és drágítani. Megtanították.
Érti?

Legszébb, legjobb, legtartósabb
képkeretek, blondelek, oválisok

kizárólag
Képkeretgyári lerakotnál

Belv. Löffler A. ház (kisposta mellett)
TELEFON 16-86 1349

— Hallgasson meg. Hónapok óta
folyt a vita a drágaságról Temes-
várott. A városi tanács hadakozott
a mézárásokkal, a mézárások ha-
dakoztak a közönséggel és addig
emberek vigan keresték a pénzt és
nem nézték, nem kutatták a drága-
ság forrását. Temesvárott körül-
belül hat külföldi állatkivitelési cég-
nek van bizományi irodája. Pom-
pás és tulfizetett irodahelyiséget,
autókat tartanak, amelyekkel vé-
gigautózzák a falvakat és a har-
menc leies sertés árát felverik har-
mincenyre. De ez nem elég. Biz-
tosítékot adnak a parasztnak, ha a
bécsi vagy a prágai vásáron ennél
az árnál még többet érnek el, ugy a
felárat is megfelezzik. A paraszt be-
lemegy és az állat külföldre jut,
Temesvárt pedig drága hust esz-
nek. És amikor elkelt az áru, meg-

tanítják a gazdát valutázni. Ami-
kor a bécsi silling megérkezik, a
megbízott urak szépen kioktatják a
parasztot, hogy nem érdemes most
26.50 áron beváltani, a lei ugyis
esni fog, várjuk meg tehát, amig
ismét 30 lesz a silling. A pénz
esábit és bódit és a paraszt bele-
megy. Kosztoltatni hagyja a pén-
zét. Lássá innen veszi kezdetét a
pénzhiány. A parasztot, a mai tár-
sadalmi osztályok egyik legtökeerő-
sebbjét, megtanítják valutázni, spe-
kulálni, pénzhiányt előidézni és
akaratanul a kamatlábat felemel-
ni...

A doktor ur elcsendesül. A pa-
raszt lassan tápázkodik, nyujtóz-
kodik, egyet ásit. Magában szidni
kezd a gyér világitást. Ismét a
számoláshoz fog.

Gédé.

A magyarok ősei Amerikában már tízezer év előtt magas kulturfokon éltek

Temesvár, október 24.

Cserép József dr. budapesti egye-
temi tanár szenzációs felfedezésre
jutott, mely hivatott fényt vetni a
magyarok származására. Cserép tudomá-
nyos alapon kimutatja, hogy a
magyarok ősei már sokezer évvel ez-
előtt éltek, még pedig nem Ázsiában,
hanem Amerikában. Ázsia csak egy
stációja volt Amerikából való vándor-
lásuknak. Az Amerikában talált ős-
leletek ugyanis a geológiai és antro-
pológiai kutatások eredményeivel
egyetemben bizonyítják, hogy az
ötödik világrészen már

tízezer év előtt
igen magas kultúrájú nép él.

A tudomány álláspontja szerint ezt
a kultúrát természeti csapás pusztí-
totta el. Egy hatalmas kataklizma
emelte föl mindenestől, a Titicaca tó-
val egyetemben, ezt a földrészt a mai
helyzetébe. Ez a rettenetes földmeg-
mozdulás, arra kényszerítette a népe-
ség megmenekült részét, hogy elhagyja
ősei földjét és

tovább vándoroljon.
Az őshaza aranyban bővelkedő vidék
volt és messze földről felkeresték rit-

Megérkeztek

a legújabb divatu női kiegészítők és „Triumph” márkájú cipők.
Szenzációs olcsó árak
Gazdag választék!
Diákok részére: bőr-aktatáskák és bőr-hátitáskák 330 leles árban még kaphatók.

A. Garai cipő és bőrdíszmű üzlete
Bul. Carol No. 15 (Hunyadi-ut) (Szécsi tapeta-házzal szemben).

Nem is erre gondolt, hisz Jakov
Alexej igazi Antikrisztus volt, telve a
negváltó pusztítás vágyával. A chemia
valamelyik ismeretlen energiájával
szerette volna elpusztítani az örökké
szenvedő, harcoló földieket, egy fojtó,
terjedő és terjedésével önmagától nö-
vekedő megsemmisíthetetlen gázza
gondolt szüntelen, mely keletkezési
szempontjából kiindulva körfolyással
elborítaná az egész földgolyót, meg-
fojtva, elpusztítva minden életet.

Mult tavasszal, midőn összetalálkoztam
vele/ Signor Senorelli házában,
melynek hetekig vendége voltam, agya
már régen csak ezzel az eszmével fog-
lalkozott. Mondták, néha napokig nem
kerül elő a laboratóriumából s ha
éhségtől sápadtan mégis asztalhoz ül,
szemei a fanatikus láztól olmosra
szürkülnek.

Emlékszem, elakadt a szívverésem,
hogy először láttam ragyogó, különös
szépségét.

Valamelyik márciusi alkonyatkor a
toronyerkély kőpárkányán könyökölve
vörösén izzott szemembe a nap, lán-
golos bitorával csokrosan kévézve
keresztül az antik és új Róma ragyogó
halmainak palotás pompáját, mikor
Jakov Alexej kilépett a házból s a
pázmás napözön egyszerre elöntötte
esodába szökken fiatalágát és opá-
losra színezte sápadt arcát. Mély kék
szeme tisztán és hidegen csillogott,
akár januárban a szibériai déli ég és
ahogy lépett és ahogy mosolygott —
Istenem, mit tudom én, talán minden
csak azért volt, mert bolond bomló
tavaszi szél borzongott a Garibaldi
szobrán, hahó! tavaszi szél!

Lélegzetkihasználó szédüléssel figyel-
tem zengő szavára, míg az időről má-
gyarazott, mit a muló évek végtelen
sorozata szerint a vonal egydimen-
ziójába szeretett volna süríteni s ettől
a háromdimenziós térben ivelő egye-
nestől elszakítani a földgolyót, miáltal
a földiek belezuhanának a Nirvá-
nába, az időben élőknek fölfoghatatlan
semmibe. Így magyarazott, minek
antikrisztusi célja érthetetlen volt
akkor előttem, de nem voltak fontosak
a szavak, csak hangja zengése, meg
sápadt vékony kezeinek mozdulatai.

Az alsó emeletről felhuzódott Vir-
ginia kisasszonynak, Senorelli öreg
leányának halk mandolin pengetése,
szép alt hangjával D'Annunzio ked-
vene dalát dalolta:

... Quant'è bella giovenezza
Me si fugge tuttavia...

A zissenő, zengő melódia összefolyt
az aranyesüregű estével és ráterült a
vállainkra, akár egy meleg selyem-
kendő.

... Chi vuol esser lieto sia
Di domani non c'è certezza...

Szédülésre nyílt lobogós kedvvel
hirtelen átöleltem. Szava zavartan el-
akadt s hogy felharsonázott érzések-
kel hosszan szájon csókoltam, szemel-
ből szörnnyű döbbenés dermedt felém,
míg ijedt, jözsefes mozdulattal hát-
rálva, arca bitorosra gyulladt.

Ime Jakov Alexej, ki millió életet
igyekszik elpusztítani — ámultam
megismeréssel — új élet teremtésére
még sohasem gondolt.

kaság számba menő kineseiért. A bib-
liában említett Ophir, ahová Salamon
király elküldte embereit, temploma
diszítéséhez szükséges kincsekért, ez a
föld lehetett a mai Mexiko és Peru
tájékán. A nagy nyugati szárazföld
neve eredetileg

Madja volt,
ami méd nyelven szárazföldet jelent.
Itt van az Amazon folyó, amely mint-
ha nökormányt valló egykori lakói-
nak nevét akarná fentartani.

Az az óriási méretű kataklizma, a
mely Amerika nyugati oldalát föl-
emelte, keleti részét pedig lebillen-
tette, idézte elő az Atlantisz elszaká-
dását Madjától. Az új hazát kereső
amazonok Myrina vezetésével az
Atlantisra vonultak és legelőször
Hesperia szigetét szállották meg, a
mely az Atlasz-hegységtől nem
messze feküdt. Itt, a gorgók és aetio-
pok legyőzésével, hatalmas birodalmat
alakítottak, amelyet később

Atlantisznak neveztek,
az Atlasz hegységről.
Mintegy 4268 éven át állott fenn az
atlanteuszok hatalmas és boldog or-
szága, mikor egy újabb irtózatot föld-

rendülés következtében — mint Platon
írja: „egy átkos nap és éj alatt, alá-
merült az egész óriási sziget, az Erebus
(pokol) tátongó mélységeibe”. Így
vesztették el őseink második hazájukat
is, a természet erőinek féktelen rom-
bolása következtében.

Atlantisz elmerülése
után két nép nagy áramlását jelzi az
ókori írásbeli hagyomány Kelet felé.
Egyik az aethiop (fényes) fajtához
tartozik, ezek a perlasgok, akiket Gó-
rögország őslakóinak mond a hagyomá-
ny. A másik a Madja-Amerikából
származó ibér nép, Myrina amazonjai.
Atlantisz elmerülése után a madják
átvonultak Libia legnagyobb részén,
majd Egyiptomba mentek. Az amazo-
nok népének egy része innen Előázsia,
majd Kisázsia területére vonult, míg
egy töredéke a Balkánra került és
itt egészen az Aldunáig nyomult előre.
Később a Don folyótól a Kárpátokig,
sőt a Duna-Tisza közén letelepülő
sarmaták is az amazonok népéhez
tartoztak, ami kiviláglik abból is,
hogy médül és sumiril: Sár-mata
annyit jelent, mint

Madja sarj.

Ez a magyar szó őseredete. Cserép
könyvében számos tudományos érvel-
támasztja alá elméletét, mely nem-
csak Magyarországon, hanem Ameri-
kában is nagy feltűnést keltett. Cserép
nem cáfolta meg az eddigi történelmi
adatokat és hagyományokat, hanem
csak kiegészíti, amikor megállapítja,
hogy a magyarok számára Ázsia csak
egyik állomása volt Amerikából való
vándorlásuknak.

A MAGYAR NYELVNEK AZ ÖSZ-
SZES népiskolákba való bevitelének az
lett az eredménye, hogy husz évvel
azután még kevesebben beszéltek ma-
gyarul, mint azelőtt.

(Goldis László: A nemzetiségi
kérdésről.)

Torino
FIAT

automobilok és alkatrészek
képviselője:

**Tichi Testvérek
autogarage**

Cégtulajdonos: TICH I EDE
Timișoara I. Str. Eminescu 6.

Telefonszámok:
Garage: 11-26 Lakás: 11-27

— Én nem tudom... — dadogta, de
karja már utánam nyult s bár ügyet-
len volt még ösztönös ölelése, — sok
kis harang, sok nagy harang zsongott,
meg bongott Rómában azon a tavaszi
estén, míg Virginia kisasszony régi
italiai nászdalt pengetett mandolinja
hurjain.

Napok, hetek elősietése az élet haj-
rázása lett Jakov Alexejnek, diadal-
mas, mámoros hahozások. Szemei le-
barnultak, de szája a vágya örökké
lobogó lámpása lett, izmait megfeszít-
tette fiatalágának ereje, az új ház,
mely meggyújtotta teste atómjait.

Mivé lett az univerzum bolygóival,
üstökösseivel?

Minden nagy megváltós akarása
földi öleléssé kicsinyült, szegény
gyarló Antikrisztus, csak élni akart
már, élni, északon vagy délen, láza-
san tulhajtva az érzést részegen, csak
élni, élni egyszerű földi életet! Minden
érzése szívéből az agyáig duzzadt, ár-
váskodhatott már a teleszkop, bizony
árváskodhatott és a laboratórium re-
tortái alá is csak Nagypénteken gyuj-
tott Jakov Alexej tüzet, mikor én
templomtojárnai mentem Virginia kis-
asszonnyal, Krisztust siratni, miként
az illik.

Mindenütt alázatosan keresztet ve-
tettem, de nagy ijedt idegenséggel bá-
multam az oltárképekre és hiába volt
a buzgó igyekezet, még a gyászfátyo-
los kereszték alatt is csak a Jakov
Alexej ragyogó szépségét idézte a szí-
vem. Így maradt meg örökre a sze-

memben, fekete keresztben keresztül
ragyogtatva királyi szépségét, mit
sosem láttam többé.

Ki tudhatja mit követett el Jakov
Alexej mult tavasszal Nagypénteken
a laboratóriumban?

Talán vidáman füttyörészve véletle-
nül tovább fejlesztette a robbanó gá-
zokat, ki tudja, talán szédült vágya-
kozással öleléseket idézett a lombikok
mélyére, nem ügyelve a tüzre vagy
szerelmes dalt dalolt Krisztus siratása
helyett? Talán ezért haragudott meg
az Isten, ki tudhatja? Örök rejtély
lett, mert mire Virginia kisasszonnyal
hazaértünk a keresztjáró utról, a
kerti pavillon laboratóriuma helyén
csak üszkösödő, füstölgő romokat ta-
láltunk.

Nem emlékszem órák multak-e vagy
percek vérem ájult riadalmában, míg
Jakov Alexej szénné feketedett testét
néztem, halott volt, halott, feketült,
csunya halott.

— Meghalt az Antikrisztus is... —
vetette Virginia kisasszony a keresztet
és szenteltvizet hozatott a házból, hogy
meghintse az elsodort, árva lélek bü-
nös porait.

Pompázó szépségbe szökken ifju-
ság, most ime így feküdt holtan, Jakov
Alexej a lelkemből lett ember a bib-
liások lázadója, ki meg akarta váltani
a világot. Szegény gyarló Antikrisz-
tus, szegény Jakov Alexej, ime meg-
halt, meghalt bizony.

És nem lett más általa senki és nem
lett más általa semmi, talán észre
sem vette senki.

A városi tisztviselők fizetésemelése

Temesvár, október 24.

A legtöbb városban a köztisztviselők már megkapták a törvényesen megállapított tizenöt százalékos fizetésemelést, egyedül a temesvári tisztviselők várnak még mindig erre a méltán megérdemelt javításra. Körülbelül két millió leiról van szó és ha a miniszteriumban a városi költségvetés terhére való jóváhagyást nem sikerül hamarosan kieszközölni, akkor a városi nagytanács október harmincadikán tartandó ülése póthitel formájában fogja a már július óta esedékes fizetésjavítást megszavazni, amihez nem kell külön miniszteriumi beleegyezés. Ebben az ügyben egyébként Butoiu belügyminiszteriumi vezérfelügyelő sürgető táviratot intézett a kormányhoz.

Az ideális cél

ha nem is elérhető, de megközelíthető
Bukarest, október 24.

Oromulu, a Banca Nationala kormányzója szintén egyike azoknak, akik a legutóbb nyilvánosságra került nemzetközi gazdasági manifesztumot aláírták. A bank-kormányzó a manifesztummal kapcsolatosan érdekes nyilatkozatot tett, amelyben kiemelte, hogy semmiféle fentartással nem lehet élni a manifesztum szövegével szemben és boldog, hogy Románia nem mulasztotta el az alkalmat, hogy ilyen nagy eseménynél képviselőt nyert. Ő a maga részéről sohasem helyeselte a megszorítások gazdasági politikáját, mert a szabad forgalom olyan szükséglet gyanánt jelentkezik, amely elől egyetlen állam sem térhet ki. Minden állam ekszportálni akar és minden államnak szüksége van importra. A manifesztum egyébként is olyan szép eszméket tartalmaz, amelyeket készséggel kell elfogadni mindazoknak, akik valami jobbat kívánnak. Egyelőre boldogoknak kell lennünk — mondotta Oromulu —, hogyha már nem is tudjuk elérni az ideális célt, de legalább a háború előtti gazdasági viszonyokat sikerüljön visszaállítani.

Életfogytiglani fegyház

lett Lédererné büntetése

Budapest, október 23.

A kuria tegnap hirdette ki az ítéletet Léderer Gusztávné felett, aki tudvalevőleg férjével, Léderer Gusztáv főhadnaggyal együtt kegyetlenül meggyilkolta K o d e l k a dusztagdag nagyvágót. A legfelső bíróság súlyosbította a tábla ítéletét, amennyiben a bűnös asszonyt életfogytiglani fegyházra ítélte. Férje ügyével legközelebb foglalkozik a legfelső honvédtörvényszék. Annak idején ugyanis Léderer megnyugodott a halálos ítéletben, de védője kegyelemért folyamodott. A katonai perrendtartás szerint a halálos ítélet jogerőre emelkedett, mert csakis az elítéltnak van joga kegyelmet kérni, a védőnek nem. Az ügyet a legfelső katonai bíróság addig nem intézte el, amíg feleségének büntetése jogerőssé nem vált. Időközben az orvosi megfigyelés adatai szerint Lédereren az elmebaj tünetei voltak észlelhetők és erre való tekintettel valószínű, hogy újból elrendelik az elmeszakértői vizsgálatot. Ettől függ, vajon kivégzik-e avagy elmegyógyintézetben helyezik el.

A kuriai ítélet indokolása Léderernét tartja a gyilkosság ügyében a legfőbb bűnösnek. Gyöngye akaratu férjét ő vette rá a gyilkosságra. Enyhítő körülménynek tudta be a legfelsőbb bíróság azt, hogy az asszony férjében nem találta meg azt a bizonyos viszsztatartó és fékező erőt, amelyre abnormális szertelenségei közepette szüksége lehetett volna. Enyhítő körülménynek vette a kuria azt a lelki gyötrelmet is, amely az asszonyt az öt hónapig tartó elsőfokú és halálos ítélet hatása alatt megviselte.

Kidobták a zsidó tanulókat a református iskolából miniszteri rendelettel

Szatmár, október 24.

Kinos hatást váltott ki város-szerte a miniszternek egy váratlanul érkezett rendelkezése. Az itteni református főgimnáziumnak zsidó hallgatói is vannak. Tegnap délelőtt Bota közoktatásügyi vezérfelügyelő rendelete a zsidó diákoknak tíz percen belül távoznunk kellett az iskolából. A vezérfel-

ügyelő ugyanis határozott rendeletet küldött a satmári református iskola igazgatóságának, amely szerint a zsidó vallású tanulókat haladéktalanul távolítsa el, mert azoknak nincsen joguk ebbe az iskolába járni. Az igazgató megható szavakkal bucsuzott el a diákoktól, egyben bejelentette, hogy az esetet közölni fogja a miniszterrel és a sérelem orvoslását kéri.

Háromezerkétszáz család hajléktalan és kétezer ház beomlott a havannai ciklon következtében

Havanna, október 23.

A három nap előtt pusztított forgószél áldozatainak száma napról-napra emelkedik. A legújabb havannai jelentések szerint a katasztrófális fergetegnek kétszáznál több halottja és ezerkétszáznál több sebesült áldozata van. A ciklon Havanna városában érte el a pusztítás tetőpontját, ahol kétezer ház részben teljesen beomlott, rész-

ben pedig igen súlyosan megrongálódott. A rombolás következtében háromezerkétszáz család ma hajlék nélkül nyomorog a városban. A szerencsétlen áldozatok holttesteit annyira elborítják a romok, hogy azokat alig lehet kimenteni és az oszlásnak induló holttestek, valamint a nagy vízhiány tifuszbajrányt zudítottak a szerencsétlen vidékre.

A királyné első amerikai cikke megjelent egy nagy newyorki ujságban

Newyork, október 23.

Mária királyné amerikai látogatása során tegnap harmadszor érkezett Newyorkba. Rövid pihenés után a királyné gyönyörű toaletben gyalog ment el a Banest-klubba, ahol tiszteletére lunch volt. A program további része a következő: a kolumbiai egyetemi kerestény nők szövetségének meglátogatása, majd a gyáripari tröszt által a Comodore-szállodában rendezett ebéden való részvétel. Mária királyné a programot szigorúan betartja annak ellenére, hogy még mindig köhög és meghűlése alig enyhült. Megállapodott a királyné az egyik nagy amerikai sajtóügynökséggel arra vonatkozólag, hogy amerikai impresszióiról cikksorozatot ír. A királyné első cikke tegnap jelent meg és többek között a következőket tartalmazza:

— Sok-sok éven át foglalkoztam

A bánsági önálló miniszterium ügyében nem adtak át újabb memorandumot

Temesvár, október 24.

Bukaresti jelentések nyomán a Déli Hírlap is megírta, hogy a bánsági képviselők csoportja megjelent Goga Oktávián belügyminiszternél és memorandumot nyújtott át. A memorandumban a bánsági képviselők kérték, hogy a kormány rekonstrukciójánál vegyék figyelembe a bánsági érdekeket is és nevezzenek ki egy bánsági képviselőt miniszterre. Tegnap érkezett vissza Bojinca Kornél dr. képviselő, az Averescu-párt bánsági tagozatának főtitkára, aki ezzel a híradással kapcsolatban a következőket mondotta munkatársunknak:

— A hír abban a formában, ahogy napvilágot látott,

nem felel meg

a valóságnak. A parlament megnyitása előtt megalakult a bánsági képviselők és szenátorok csoportja a Bánság hathatósabb érdekeinek támogatására és akkoriban tényleg kértük egy bánsági miniszterium felállítását. Mostani látogatásunk alkalmával azonban nem nyújtottunk át memorandumot, sem más irányú kérelmet nem ter-

jesztettünk Goga belügyminiszter elé. Tisztára pártpolitikai és közgazdasági kérdésekben tárgyaltunk a miniszterrel. Ebből a látogatásból adódott a bukaresti lapok híre.

— Mennyiben felel meg a valóságnak az a hír — kérdeztük, — hogy Krassó- és Szörénymegyéket ismét egyesítik?

— Szó sincs róla. Most, amikor annyi fáradsággal és költséggel már sikerült talpraállítani Krassó-megyét és székhelyét Oravicabányát, fantázia szüleménye egy ilyen hír, amely

az újbóli összekapcsolásról

vél tudni. Jól felfogott nemzeti érdekeken kívül, más érdekek is úgy kívánják, hogy a kettéosztott Krassó-Szörény mai formájában megmaradjon.

— Mi igaz a kormány közeli átalakulásáról Jorga tárgyalásai kapcsán?

— November tizenegyedikén nyílik meg a parlament és én úgy tudom, hogy Jorga támogatja Averescut és a kormánypártot. Annyi tény, hogy a kormány szilárdan áll.

Kisebbségi kívánságok a minisztertanács előtt

Bukarest, október 24.

Tegnap délelőtt minisztertanács volt, amelyen Bucsan államtitár beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket az utóbbi napokban a kisebbségek vezetőivel folytatott. E jelentette, hogy a kisebbségek kívánságai főleg iskolakérdésekre vonatlanak. Popovici Dori bukovi miniszter arra kérte a minisztertanácsot, tüzzön ki újabb minust a csernoviczi diákok érsegijére. Valeanu közlekedési miniszter jelentést tett arról, hogy svéd társaság ajánlatot tett, am-szerint új telefonközpontot szállít Bukarestnek, mint a nagyobb városoknak. A főváros részére tíz ötezer számmal ellátott automatik kapcsoló készüléket hajlandó szállítani. A kérdést tanulmányozás tárgyává teszik. A jövő évi állami költségvetés kérdése nem került szónyeg mert Lepadatu pénzügyminiszter nincs a fővárosban.

A Fekete Kéz

meghiusult zsarolása

Nagykikinda, október 23.

Radojics Bogoljub vasuti pályán a Zsombolya közelében levő romhatárvonalon teljesített szolgálat. Egyik napon névtelen levelet írt Hamang Mihály birtokosnak, akinek a román területen is van birtok és felszólította, hogy küldjön a levélben megjelölt helyre harmincezer dinár, mert ellenkező esetben meggyilkolja Hamang a „Fekete kéz“ levele után feljelentést tett a kikindai csendőrségre, amely kinyomozta a levélíró. A levélben jelzett helyre négy darab ezredináróst helyeztek el, amely másnap tényleg eltűnt. Erre házkutatást tartottak a gyanuba vett Radojics lak-sán, ahol a pénz hiánytalanul megtalálták. Radojicsot letartóztatták.

Nemcsak élni

de meghalni is tudott gyermekeiért

Pozsony, október 23.

Kis József csehszlovák jómódú kisbirtokos két nap előtt somorjakönyeki háza fészerében felakasztotta magát és mire reálaltak halott volt. A csendeséletű hatvanhat éves embernek az volt a rögeszméje, hogy nek a gyermekei jövője érdekében meg kell halni. Nincsen rendjén — szokt mondogatni —, hogy a fiúk még sokáig hátuk mögött tudják az apjukat. A gyerekeknek kell az a kis szomorúság, hogy a temetőben tudják az apjukat. Erősebbek lesznek tőle. Akkor aztán nem lesznek már gyerekek, hanem maguk is igazi önálló apák lesznek. Két nap előtt be is váltotta furcsa pedagógiai elveit. Este sokáig fenmaradt és amikor már az egész család aludt, felakasztotta magát. Másnap reggel találták meg. A csendőrök jegyzőkönyvbe vették, hogy csendes melancoliában szenvedett és tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

Sikkasztó fakeskedő

ügyében döntött a bíróság

Temesvár, október 24.

Klein Elemér kurticsi fakeskedőt Kalmár Andor aradi kereskedőt megbizta százötvenezer lei értékű faanyag eladásával, valamint egyes követeléseinek a behajtásával. Klein Elemér a fát eladta és több mint huszezer lei értékben a Kalmárnak járó követeléseket fel is vette. A pénzzel azonban nem számolt el, hanem azt a saját céljaira használta fel. A százötvenezer lei értékű faanyagról hamis aláírásokkal ellátott fedezeti váltókat nyújtott be Kalmárnak, mint-ha a fedezeti váltón szereplő aláírások tulajdonosai vették volna meg a fát. Kleinnek a csalásai kiderültek és napfényre került az is, hogy Kalmárt jóval százötvenezer leien felül megkárosította. Az aradi vizsgálóbíró Kleint letartóztatta. A temesvári tábla vádtanácsa tegnap tárgyalta az ügyet és az aradi vizsgálóbírónak a letartóztatását elrendelő végzését megerősítette.

Hírek

Készítőség és kiadóhivatal:
 Ploja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-ter) 4.
Telefonszámok:
 Szerkesztőség: 2-52
 Kiadóhivatal: 2-52
 Nyomda: 10
 Felelős szerkesztő lakása: 2-43

Előfizetési árak:
 Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az önkormányzatoké 4 lei, Magyarországon 2000 forint, Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ek., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Egy tíz éves

Ajka állott a villamos perronján. Józsefvárosból jött velem együtt. Gyerek nagyon izgatott volt és érezte, hogy két kézzel szeretne ő is segíteni a kalauznak, a továbbindulásra a megadani. Nagynehezen elértek a dinand-szállónál lévő megállót. Körülbelül hetek óta javítják a villamost, a miénk is várt a kitérőre. De ez a kérés meghaladta már a kislány ideit. Kémlelte az egyvonalon vártat, vajjon szembejő-e már a megálló villamos. De a kocsit csak nem lehet jönni. Pityeregve kérdezte: **Bácsi kérem hány óra?** Tíz óra múlt pár perccel. — volt a

gyermek ajka mintha sűrűsre állt volna. Az arca sápadtra árnyolódott, kezében görcsösen szorongatta a kis kezét. És mintha maga elé mondotta volna:

Jaj Istenem mi lesz? Nekem már tíz óra kellett volna lennem! . . .

A villamos végre megindult és egy percre elérjük a Szent György-teret. A kocsik be sem várva a villamos megállását, leugrott. De rosszul. Elterült a földön. Felütötte a térdét, a ruhája veszett lett és éktelen karcok ektek. A homlokán is. Az emberek szívtelen néztek a gyermeket, néhány morozus vénasszony fejcsóválva nézte. A kislány pedig nem törődött a fájdalommal, az ütődésekkel, a vérrel, a véres ruhával, az összerongyolódásával, mintha felemelkedett a földről, halálra fordult arccal felemelte a doboz fedelét. A kislány fejét szíven egy műtuskoszu

regy menyasszonyi fátyol. Rendben volt, nem történt semmi bajuk.

Után a gyerek úgy véresen elszáradt. Vette véresre sebzett kezében a menyasszonyi fátyolt. Hogy is törődhet most a saját bajával, amikor az arca már izgatottan várja a fátyolt. Észen már elmúlt tíz óra. . .

Az aradi püspök Temesvárra. Gergely aradi püspök és kísérete tegnap délután megérkezett Temesvárra és a prefekturán rendezett lakásán szállt meg. A püspök a délután folyamán megbeszélte Dobos János dr. polgármestert. Az estét szűkebb környezetében töltötte és a vacson hivatalos volt Tiucra Patrie dr. belvárosi főesperes is. Gergely püspök ma délelőtti részt vesz az erzsébetvárosi román templom harangszentelési ünnepélyen, majd látogatást tesz több előkelő társadalmi személyiségnél, nap pedig felkeres néhány mezei községet.

Városi kinevezések. A város tanácsa választhatja Alexandru Aurél, Gráchan végzett mérnököt a temesvári vízvezeték tükárának, Alexandru Romulusz temesvári műveletet végzett mérnököt pedig erzsébetvárosi mérnöki hivatalhoz nevezte ki. Stoicescu Ilona a belvárosi mozi pénztárosnője lett.

A bukaresti városi tanács felhatalmazása a minisztertanács előtt. Bukarestből táviratozzák: Tegnap délután nagy fontosságú minisztertanács volt, amely többek között a bukaresti városi tanács felhatalmazásának kérdésével is foglalkozott.

A német kormány nem engedi hazaa volt császárt, aki eddig ilyen irányu kérelmet még nem terjesztett elé

London, október 23.

A Reuter-ügynökség megbízható helyről arról értesül, hogy Vilmos ekszcsászár eddig még semmiféle kérelmet nem terjesztett a német kormány elé arra vonatkozólag, hogy a birodalom egykori császára Németországba visszatérhessen. Ha ezt meg is tenné, úgy visszautasító választ kapna. Az angol hírforrás szerint a német kormánynak eltökélt szándéka

az, hogy Vilmos visszatérését semmi esetre sem engedi meg, mert a volt császár hazajövetele a lakosság nagy részében tulságos izgalmat keltene, de egyben végzetes befolyással lenne a külföldi közvéleményre is. A német köztársaság védelméről szóló törvény a jövő év július havában hatályát veszti és a kormány előzetesen megkezdte természetesen a szükséges intézkedéseket, hogy az ekszcsászár helyzetét megállapítsa.

ÁLTALÁNOS AMNESZTIA MAGYARORSZÁGON. Budapestről táviratozzák: A Windischgrätz hereg és Nádosy Imre érdekében megindított megkegyelmezési akcióval kapcsolatos híre jár, hogy általános amnesztiára van kilátás. Eszerint mindazok, akik november elsejéig öt évnél nem hosszabb szabadságvesztésre lettek ítélve, amnesztiában részesülnek. Kivételt képeznek a nyereségvágyból eredő büntetések. Hlyformán az amnesztia természetesen vonatkozik majd a frankhamisítókra is. Az általános amnesztia ezenkívül nem érinti az emigránsokat, a sajtóvétség miatt elítélteket, valamint a kommunista bűnösöket.

* «Virágos nyár most megsiratlak» Kálmán Andor legszenzációsabb szerzőz dala mindenütt kapható.

A miliomos bankár hagyatéka. Bukarestből táviratozzák: Chrisovloni bankár holttestét kedden szállítják a tatovamegyei Vidhigénibe, ahol a családi sírboltba helyezik örök nyugalomra. Az elhunyt bankár végrendeletet nem hagyott hátra és így egész vagyonát tizenhét éves fia örököli, aki a jövő hét elején érkezik haza Párisból.

* **A Lloyd-tavernában óriási sikerrel lépnek fel esténként Lya és Laci akrobatikus táncospár, a 2 Moranitas és Hajós Ida hírneves táncművésznő. Vasárnap teadélután műsorral és tánccal.**

Belefulladt a kutba. Szilli Péter, erzsébetvárosi Rezső-utca 38. szám alatti lakos, Ede nevű hét éves fia a Legelősruban levő szabad kut körül játszott. Játék közben a kut felé hajolt, egyensúlyát elvesztette és beleesett a vízbe. Mielőtt segítségére lehettek volna, a szerencsétlen gyermek megfulladt.

* **Olvassa el mai számunkban megjelent Blidariu-butoráruház hirdetését.** Ezen régtóta fennálló és szolidnak elismert cég azt közli a Déli Hírlap olvasóival, hogy helyszüke miatt a raktáron levő butorokat mélyen leszállított árban eladja és hogy a dus raktár vételkényszer nélkül megtekinthető.

A vonat elé vetette magát, mert félt a büntetéstől. Belgrádból jelentik: Petrovics Száva ötvenhat éves cipész különös módon vetett véget életének. Petrovics a Nis-belgrádi gyorsvonat elé vetette magát, amely halálra ronscolta. A rendőri nyomozás adatai szerint a jómódu cipész azért menekült a halálba, mert merényletet követett el egy tizennégy éves lány ellen és félt a rendőri feljelentés következményeitől.

* **Jó bornak is kell cégér,** azért tudja meg mindenki, hogy Horga Pálnak Három békához címzett éttermében, a Felsőárok utcában kiváló borok és egyéb italok kaphatók.

* **Freund Leó és Schauer György két Bösendorfer-zongorán adják együttes hangversenyüket Temesváron eddig még nem hallott érdekes két zongorás műsorral.** A hangverseny iránt nagy érdeklődés mutatkozik, miután csakis olyan művek kerülnek előadásra, amelyet a temesvári közönség nem hallott. Jegyek Bánátnál.

* **Kern Pál borkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.**

Toscanában is pusztít a forgószél. Rómából táviratozzák: Toscanában hatalmas erejű vihar dühöngött. Az Arna folyó kilépett a medréről és hatalmas területen elöntötte a környéket. A forgószél igen sok háznak ledobta tetefjét.

* **Ma, vasárnap este 9-12-ig táncgyakorló kurzust tart a Belvárosban Jakabffy B. V. Tiszti Kaszinó épületében lévő Böhm-féle nagy étteremben. Jazz-band.**

Öngyilkos tizenkét éves diák. Szabadkáról jelentik: Megrendítő öngyilkosság tartja izgalomban a várost. Horváth Elemér, a szabadkai főgimnázium második osztályának tanulója, felakasztotta magát. Az öngyilkosságra a szerencsétlen diákot az a körülmény készítette, hogy nem sajtította el kellőleg a szerb nyelvet és a múlt héten az iskolába hívták édesapját és az igazgatóság az apának azt ajánlotta, hogy vegye ki a fiut az iskolából. Legutóbb a magyarajku fiu a hittant is szerb nyelven volt kénytelen tanulni.

* **Vasárnap délután 5 órakor teadélután teljes esti műsorral a Pátria-barban. Belépődij nincs.**

Nagy tűz Rékáson. Rékásról jelentik: Szombaton éjjel kigyulladt Kapicz György rékási gazdálkodó háza. A hatalmas szél a tüzet még jobban élesztette, amely átragadt Pantek Péter, Hoffmann Julia és Jankulov Anna házaira és széruskertjeire is. Azonnal kivonult a rékási önkéntes tűzoltóság Marsetzky János parancsnoksága mellett és nagy erőfeszítéssel sikerült a tüzet lokalizálni. A kár meghaladja a félmillió lejt.

* **Pompás lakodalmi ajándékok, alkalmi vételek bámulatos olcsó árak mellett Iritz-ékszerésznél Belváros, Mercy-utca 12.**

* **A tangók gyöngyei Gorodinszky Szasa két pompás tangója, Sonada és Moskon Kálmán kiadás.**

* **Bé;autók preciz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca, Telefon 14-93, 23-24. Autók eladása és vétele.**

Lelőtte a szökevény fegyencet. Belgrádból táviratozzák: Tapics Jovan tizenkét évre elítélt rablógyilkos fegyenc néhány hét előtt megszökött a mitrovicai börtönből. Tegnap nyomára akadtak Vrnyevó községben és egy detektív felszólította, hogy adja meg magát. A rablógyilkos menekülni igyekezett, izgalmas hajszra keletkezett, majd a detektív revolvért rántott és a menekülő után lőtt. A golyó Tapics szívébe hatolt, aki nyomban meghalt.

* **A szakácművészet minden csinját-binját megtanulja Zsuzsi főzőiskolájában.**

Tréfából megölt egy tizenöt éves fiút. Lévaról jelentik: Ujbors községben a legények játszadoztak az utcán. Fehér István felkapott egy követ és azt tréfából odadobta társai közzé. A játszva elhajított kő a tiz éves Menyhért Istvánt torkón találta, aki szó nélkül összeesett és rövid kínlódás után meghalt.

* **Az Excelsior lakkfestékgyár új telefonszámja 25-42.**

Részvétlen kimulás. Kolozsvárról jelentik: Győri Illés István hetilapja, a Gyilkos, amely az utóbbi időben Kurir cím alatt jelent meg, anyagi nehézségek miatt megszünt. Ezt a kimulást nagyon kevesen siratják.

* «Tiszaparti halászkunyhó» a legszebb népdal, egy csapásra meghódítja a szíveket, Kálmán kiadás.

Bilincselvél feltörte a börtön ajtaját. Horgosról jelentik: Martonosi József horgosi lakos múlt év novemberében ittas állapotban megölt egy pénzügyőrt. A büntetés elől való félelmében Magyarországra menekült, ahol a szegedi törvényszék vonta felelősségre és kisebb szabadságvesztésre ítélte. Martonosi a büntetés kitöltése után hazatért Horgosra, a csendőrség azonban újból letartóztatta és bilincsbe verte. Martonosi egy őrizetlen pillanatban bilincselvél bevverte a zárka ajtaját és megszökött. Valószínű, hogy sikerült átjutnia a magyar határon.

A FARMODONT fogkrém és szájviz használata megakadályozza a fogak romlását, üdíti a szájat és fehériti a fogakat.

Menekülő cigánykaraván. Portyázó csendőrök Covorlui környékén a rendes inspekciós utjukat végezték, amikor az országuton egy nagy kocsitáborból álló karavánt láttak. Amikor a karaván tagjai észrevették a csendőrök közeledését, kocsikat, lovakat az országuton hagyva, a közeli erdő sűrűjébe menekültek. A csendőrök harmincnégy kocsit, rengeteg lovat találtak, a kocsikon pedig közel egymillió lei értékű holmi volt. A nyomozás eddigi adataiból kitűnt, hogy a kocsik tulajdonosai vándoreigányok és valószínűleg több betörés és gyilkosság is terheli őket. Az egész országban körözik őket.

Színház

Vasárnap délután két népszerű előadást tart a magyar színház, félhárom órai kezdettel Marica grófnő, félhat órakor pedig Muzsikus Ferkó dalai és tréfái szórakoztatják a színház hű vasárnapi közönségét. A félhárom órai előadás mérsékelt helyáru.

Orlov. Hétfőn, 25-én a színház az elmúlt szezon nagysikerű operettjét ujtja fel közkívánatra. Pintér Böske, Zilahi Irén, Fratta, Rudas és Soós játszik a főszerepeket. Fraita ebben a szerepében a legkiválóbbat nyújtja Erdélyben. A közönség kedvencének Soós Mihálynak humora utolirhetetlen.

Az Álarcosbál, Verdi kiváló operája kerül kedden este színre. A Bohémek nagyszerű előadása újabb zsuffolt házat jelent. Ajánlatos az Álarcosbálra a jegyeket elővételben venni.

A LOTTI EZREDESEI a hét kacagató operettslágere.

Sport

Bajnoki mérkőzések a temesvári pályákon

A bajnokság jegyében bonyolódik le a mai temesvári sportprogram. A Kinizsi nemzetközi és városközi szereplései után végre a bajnokságért is sorompóba áll. A Kinizsi első ellenfele a Kadima lesz, amely erős játékkal legfeljebb azt érheti el, hogy nem szenved nagyobb vereséget. Ugyancsak bajnoki mérkőzés keretében kerül össze a TMTE és a Rapid. A mérkőzés kimenetele nyílt, bár mi a több rutinnal rendelkező munkások győzelmét várjuk. A Pátria-pályán a TAC a Polytechnica csapatával kerül össze. A TAC-nak minden tudását latba kell vetni, ha az egyetemistákat győzni akar, mert az egyetemi csapat az utóbbi hetek szorgalmas tréningje folytán erősen feljavult. A második osztályban a Gyapjuipar-ZsTK, Kisoda-Freidorf mérkőzések állanak az érdeklődés központjában. Délelőtt ifjúsági, a főmérkőzések előtt pedig a szövetségi díjmérkőzések kerülnek lebonyolításra.

Sikoltó fiu

rohan végig a rendőrprefektúra udvarán. Ordít szegényke, de szavának nincsen semmi értelme. Értelmetlen hangok bugyborékolnak elő torkából. Rendőr szalad utána és meg akarja fogni. A fiu rikoltozva menekül és az udvaron levő fák arra jök neki, hogy fedezékül szogáljanak s mikor a rendőr közelbe ér, akkor a fiu ellenkező oldalra szalad. Feje fedetlen, testén ócska, szakadt köpeny, amelyet elől egyetlen gomb se fog össze. Az inge piszkos, tépett. A lábán két idomtalanul nagy cugos cipő lötyög. Hogy könnyebben futhasson, egymásután felemeli a jobb és a bal lábát, megrázza és a lyukas cipő úgy hull le róla, mint a megrázott ágról a megrohad szilva. Szegényke úgy zihál, amint mint az üzött vad menekül a rendőr elől. Nem tudja, hogy a rendőr nem bántja, hiába is mondja ezt neki a rendőr. A fiu nem érti. Siketnéma a szerencsétlen. Ki tudja, honnan került Temesvárra? Ugy találták csavarogva az utcán. Bizonyosan mindenki csak ütötte, verte, rugta, pofozta. Azért fél az emberektől és azért igyekszik a rendőr elől menekülni.

Negyedórai hajsza után nem bírja tovább. Mikor a rendőr már-már ráteszi a kezét, akkor a földre dobja magát és rettenetesen visít. A rendőr lehajol hozzája, gyengéden felemeli, mint valami csomagot a hóna alá fogja és egy közeli padhoz indul vele. Ott leülteti és maga is leül melléje. És a fiu, a siketnéma surbankó legényke, csudálkozva látja, hogy nem bántják. A rendőr gyengéden megsimogatja a fejét és az arcát, hogy lecsitítsa. Aztán a zsebéből elővesz egy darab kenyeret és odaadja neki. A fiu először nem tudja, hogy szabad-e elfogadni, de mikor a rendőr a kenyeret a markába nyomja, möhön beleharap és egy-kettőre megeszti. És aztán egyszerre könnyek jelennek meg a szemében. Annyira meg van hatva, hogy nem kinezák. A rendőr még jobban megszánya a szegény siketnémat és a zsebéből egy darab csokoládét szed elő. Talán saját gyerekének akarta vinni. De most odaadja ennek a szerencsétlen fiúnak. Jaj, de jó! Ilyet még sose evett. És a sirásból kacagásba esap át. Majd ráborul a rendőr kezére és megcsókolja azt. Most aztán a rendőrön a sor a könnyezésre.

Én.

Dijtalanul hallgatható...

A 20. század csodája és a világ összes művészei

KATZKY gramophon-szalonjában

Timișoara, Strada Mercy 10.

Gramophonok és lemezek nagy választékban. 1464

Festék

Lakk

Ecset stb.

Kohn Adolf & Fia cégnél

Gyárváros: Fő-u. 2 (Posta mellett)

Józsefváros: Scudier-tér 5

Legjobb minőségek!

Jutányos árak!

Humoros utilevelek
Sanremoi levél

Irta: Jean d'or

Utam Genuától a tengerparton vezetett végig. Ez a keskeny tengerpart, amely Genuától nyugatra a Riviera di Ponente elnevezéssel bír, csak kevés helyen szélesedik ki egy kis lapáliává. A megmunkált föld terraszokban emelkedik a hegyháton, amely az északi szelek ellen megvédi és így a napos oldal előnyeit teljesen kihasználhatja úgy, hogy itt már a pálma is felléphet. És milyen fellépése van itt a pálmáknak! No de erről majd később.

A látványosságokkal telített uton Ses- és Vol-tri, Laigne- és One-glia Savona, Aless- és Porto-Mauriz-iok voltak nyughatatlan szemünknek egyedüli pihenőhelyei.

Savonáig az Alpokat, onnan pedig a pennineket szeltek át vagy 30-40 alagutal, amelyek ezen utamnak egyedüli sötét pontjai. Különbösen utunk a tenger és ragyogó nap-sugár mellett vezetett Olaszország legszebb tájkepein át. Szinte folyton megelevenedett gyönyörű anixokon vonultunk át. Ezeket a benyomásokot a szemlélő nem képes visszaadni, erre csupán a látóképes levelezőlap képes.

„Nevetni fog!”

Óriási kopár sziklák, amelyeknek a lábát a mormoló tenger árja mossa, zölderdős dombok és magas műveltségű lapályok, egy mást váltják fel. Félig összeomlott várak és őrtornyok, oliváerdők, haragos piniák, szőlő, citrom és narancs láthatók első osztályu keverékben. Szegénylős fügefák, buja délszaki növények között, amelyek még myrtussal vannak övezve és mellettük a még érintetlen Szt-Jánoskenyérfa gyümölcse (magyarul: boxkandli). Herok és Olean-derok, kaktuszok, agávek és pálmák vannak itt dus választékban.

Közben még lekötnek a domb-és mezővárosok, a sziklavarak, kastélyok, várromok, cyprusok közötti kápolnák és templomok; a tengerből kinövő sziklák és végül a tenger maga, amely egyszer pajzán, játszi és azurkék, máskor pedig magát egy ilyen kiálló sziklaban megütve, vagy a sziklafalhoz verődve, zugó, haragos és ilyenkor rendesen egészen zöld is a haragtól.

A kép, amely ezen a vas uton látható, szinpompás és változatos és szinte kaleidoszkopiája az e gépben látható folyton változó színes képeknek. Szóval legalább is freskóba kellene a tollam mártani, hogy a festői tájat méltóan eesetelni tudjam.

Mig Savona állomás például citrom és narancsosok között terül el, addig Noli olivafák között nyaral örökösen.

Alessio előtt a vonat elhagyja a partot és egy gyümölcsele, olivával és szőlővel beültetett lapályon halad át. Roppant érdekes az olaszok magas kulturán álló kertészete. A mérnöki pontossággal beültetett, összedrótózt szőlőskertek, amelyeket az olaszok nagy gyümölcsfasorokkal kockáznak meg és amelyeket — hogy ne vessenek még árnyékot is — szögletesen törpére nyesnek; igen kedves képet adnak, amelyet a robogó vonaton is gyorsan felfogtam és Önnek e levélben visszaadok.

Utunk egy pár Piaven is vezetett keresztül. En legalább Piavenek tisztelek minden olaszországi folyót, amióta a nagy Piavenél olvastam a hirdetést, hogy aszongya: Piave, az olaszok szent folyója. Vagyok olyan fiu, hogy azóta a többi olasz folyóknak is szentelek tiszteletet, már csak azért is, hogy az olaszokat lekötelezhessem.

Az utbaeső városák legtöbbször vagy tengeri fürdő, vagy klimatikus téli gyógyhely, de van közöttük, amely két célt is szolgál, nyáron tengeri fürdő, éjjel ágy.

A legfestőbb helyen, messzire elláthatóan, a legkiesebben és legkiesőbben — nevetni fog — egy kiugró hegy orrán, fekszik Porto-Maurizio. Ez is egy ilyen kételtű városka, amelyet nyáron mint tengeri fürdőt használnak, télen pedig nyári üdülés céljából keresnek fel.

S. Lorenzo mellett még egy sor zömök tornyot kell paszirozunk, amelyeket a szaracenek ellen védelmi, most pedig lakhelyül használtak és -nak, azután még egy-két nyole alagut és elértük nagyon jól eltalált célunkat, Sanremot.

Miután éppen ebben az átmeneti időben már és még nem nagyon tolonganak a vendégek, hát könnyen kaptam egy szép szállodában egy erkélyes szobát, amelynek ajtaja egy olyan kilátásra nyílt, hogy még tisztázkodás előtt lefényképeztem a szemem előtt levő óriási palmasoportot, a jobbról patkóalaku hegyoldalon fekvő városrészt és a baloldalon elterülő tengeröblöt.

Azonban, hogy milyen kellemes és bájos hely ez a Sanremo, azt csak az utána következő többórai ögyelgés után tudtam igazán megállapítani, de ez annyira elfárasztott, hogy egy jó vacsora után csak a kávéház tartóztathatót fel egy óresákára a korai lefekvéstől.

Szobámba érve már éppen nézegettem a szunyogok elől nagy és keeses ivekben lefüggönyözött menyeges ágyam bejáratát, hogy annak nemcsak nézésébe belemélyedjem, amidőn a fületem egyszerre csak ének — ütötte meg. Egy bájdal, amely úgy lett élescseregve, hogy hamarosan nem tud-

tam, vajjon a fülem müle, vagy pacs irta ének csattog.

A dal után már én is csattogtam a kezemmel, mert egy szép olajbarnaarcu utcai énekesnő, aki hanglétrájával egész az éjelyemig jutott.

A kellemes meglepetésre egy líra ledobása által én is csattogtam hangon válaszoltam és lefeküdtem.

A szerenádnak azonban az éjében is folytatása volt, de én eztal nem hallgattam az olasz és inkább Morpheus karjaiba kóztam.

Pheus Mór megtette a kötelességét, mert mire a forró nap az ából kikelett és én ismét az éjelyig jutottam, az óraüveg a szememben már 9 órát mutatott — 1880-adik évben épült torony óráján. (Vajjon meg fogja Ön ezt esülni tudni „Kedves Szerkesztő ur, az előlegadásnál, hogy még nem is reggelizve, már utleirok!”)

Tapasztalataimat megérlelem, először is a klímába mentem ki, itt egyenletesen enyhe, mert teljesen zárt félkörben húzódó hirtartja ott a hátát, sőt e védőfészakfelől közvetlenül még kettős alpesi hegylánc is tárogatja.

Az évad szerint tengerifürdő, vagy telető vendégeknek igen alkalmas szálloda a sporolóknak pedig nyuggeteg villa áll rendelkezésőre, amelyek egész télenátra kibéreltők, még pedig háztartással és szilgaszemélyzettel együtt is, úgy, hogy az üdülőnek nem kell a szálláseléseivel mérgelednie.

A város főteréről egy hosszú lamos vezet a villanegyedbe, ahol a szebbnél-pompásabb villák uszólván egymás hátán fekszenek. Ne csodákozzék azonban az, hogy a nyitott kések hazájában csupa zárt villát találtunk, de a szezon éppen most holt és meggyásolják három hónapig. A megígéző Flórák is mind nagy virággyakban nyugszanak az óriási pálmák alatt.

Sokáig gyönyörködtem e cseleletben, amelynél szebbet, de természetesebbet sem láttam eddig, aztán a villanyossal a főtéren a város tulsó régi városrészebe tettem magam. Ennek az összvisszasága már egyszerűen szeneciósnek mondható. A városrészekességét nagyban emelik a hákat felül összekötő boltívek, amelyek a földregések ellen villáharítóul lettek építve.

A karvastagságu szőlőtőkék, amelyek a házak legmagasabb emeletéig nőttek fel és csak ott fűszüretehetők — emelik a képet.

Az ideérkező idegeneknek jólömben azt ajánlhatom, hogy minjárt a város legkeletibb magas tára menjenek, ahol egy nyolcszletes toronyból nemcsak teljes orientációt szerezhetnek a város felől, de pompás kilátást is élvezhetnek. Sőt, ha jó idejük van még a távol délen fekvő Corsiciát megláthatják.

Érdekesítővé teszi a képet is, hogy amig odalent olajfaerdő állnak, itt fent fenyvesek fűnák végig a hegyek láncán.

A modern városrészt igen széles és palmasoportokkal van spektive. Van egy parkja is, amely metelen szobrokkal van felruházva. Sanremonak gyönyörű a környe is, így élénk társaskoc közlekedést tart fenn, többek között — és pedig mindig többek között — Bordigherára Ospedalettire lehet rándulni.

En is rándultam. Mit irjak még Sanremoról? Tavasi idő, tavasi hangulat és ho az ember itt igazán élvezheti prima verát.

Hasonló jókat kívánok San-Remo 1926 évi szept. 24-edik-én.

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés
TIMISOARA

186 Str. General Foch (Fröbl) No.

Olcsó tűzifa!

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy míg a régi készletünk tűzifában tart, azt a régi árak mellett kiárusítjuk!

FERESTRAU cu ABURI și SOC. COM. TIMIȘOREANA pe ACȚ.
Temesvári Gőzfűrészes és Fakereskedő R.-T.

F i ó k:

Cetate: Belváros, Kadettiskolával szemben az első fakereskedés
TELEFON 13-03 TELEFON 13-03

K ö z p o n t i t e l e p:

Gyárvárosi indóházzal szemben, Hönig-utca. Telefon 13.

Nagy választék asztalos- és épületfaanyagban

1469

Gyerekujság

szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Klandos Palkó utazásai

— A hazatért fiu —

Klandos Palkó hetekig fektött a kórházban.

Amásodik héten meglátogatta Astor és így szólt hozzá:

— Kedves fiam, neked még jó darabig kell maradnod, amíg teljesen meggyógyulsz és újból utazhatsz. Én azonban a karavánnal nem időzhetek sokáig egy helyen. Azért azt adom tehát, hogy csak maradj itt nyugodtan, mi tovább megyünk Afrika belsejébe és úgy két-három hónap múlva visszatérünk ide s akkor megint találkozunk. Vársz ránk?

Astor legnagyobb meglepetésére Klandos Palkó így válaszolt:

Mondanék valamit, de ne tessék megvárni. Megelégettem már a kórházban való kalandozást. Egyre jobban feltámad bennem a vágy, hogy hazatérhessek az anyámhoz, aki Temesvárott várakozik és bizonyra busul is. Sok bánatot okoztam, hogy elszórtam hazulról, de nem meghocsájt, ha majd hazatérek.

Azonban hogyan akarsz innen hazatérni? — kérdezte Astor.

Itt a kórházban van egy fiatal magyar orvos. Már hosszú évek óta ő vezeti odahaza. Beenne is feltámadt a vágy a szülőföld után és elhatározta, hogy hazatér. Vele mennék.

Astor szeretettel simogatta meg Palkó fejét.

Helyesen gondolkozol, Palkó fiam. — mondotta, — tényleg haza kell menned. Hiszen előbb-utóbb magam is hazavittetek volna, azonban ha erre nem van alkalom, hát az ég vezetésén. Én mindig szeretettel fogok gondolni. Irj gyakran, hogy mikor jörsz meg a sorsod. Aztán remélem, hogy találkozunk mi még.

Astor gondoskodott róla, hogy Klandos Palkónak elég pénz álljon rendelkezésre az utazásra. Azonkívül megígérte, hogy időről-időre Amerikából majd küld neki pénzt. Palkó nyán szabadkozott és mondta, hogy neki van elég pénze, amelyet már éppen hazaküldözgetett. Hiszen utazás alkalmával nem egyszer volt alkalmam pénzhez jutni. Astor erre azt mondta, hogy nem baj, ha van is némi pénze Palkónak, ezért azt gyarapítani kell.

Mikor aztán eljött a nap, hogy Astor a karavánnal utrakelt, mindhárom érzékenyen búcsúztak el Palkótól. Astor, Jack, James matróz és a többiek mind sorra megölelték. Egyikük-másikuk még könnyezett is. És valamennyien megígérték Palkónak, hogy Amerikából majd állandóan leveleznek vele.

A karaván elutazása után Palkó még egy darabig a kórházban fektött. A karja szépen gyógyult. A seb végére teljesen behégedt. A krokodilus és

fogainak a nyomai azonban meglátástottak rajta. Ezt örökké is viselni fogja.

Egy szép napon aztán utra kelt Kovács doktorral, a fiatal magyar orrossal, aki az angol telep kórházának szolgálatából kilépett. Utjuk nagyon szép és kellemes volt.

Elérkezett végre aztán az az óra, hogy Klandos Palkó kiszállott a vonatból és újra temesvári talajt érzett a lábai alatt. Sirás fogta el, a mikor arra gondolt, hogy újra Temesvárott van.

Kevéssel aztán egy fiaker állott meg egy szegényes külvárosi ház előtt. Palkó félve, remegve nyitotta ki az ajtót és bátortalanul lépett át a küszöbön. A szobában egy asszony foglaltoskodott, aki mikor Klandos Palkót meglátta, feléje rohant és megölelte.

Az örökös hó honában

A Déli Hirlap munkatársa is megtalálta az északi sarkot — A Déli Hirlap plakátja a világ csücskén

Északi sark, délután háromkor.

(Elkészve érkezett kézirat, bár sem a szerkesztő, sem a szedő, sem pedig az olvasó nem várta.)

Azt a megbízást kaptam, hogy induljak el az északi sarkra. Felültem a villamosra és mentem rajta ameddig lehetett, majd gyakorlatilag az utamat. Szerettem volna stilszerűen kutyák által vontatott szánon utazni, mint azt előttem már más sarkutazó is megtette, de mikor kutyákat be akartam fogni, hát csak előállott egy finác és követelte előbb a kutyaadó befizetéséről szóló bizonylatot. Mint-hogy ezt nem tudtam felmutatni, magam kutyagoltam és bizony a fáradtságtól kutyául éreztem magamat. Rengeteg utcán mentem keresztül és minden után sok sarok volt és bizony éppen azért csak nehezen tudtam eltalálni az igazi sarokra, az északra. De végre mégis rátoppantam. Érdekes, hogy az északi sarkkal ellentétben van a déli sarok.

Nagy meglepetésemre már találtam itt három sarkutazót, olyan gummisarkutazót, tetszik tudni. Ezek élénk üzleti összeköttetést kezdtek az itt lakó eszkimókkal.

3 új szó!

KARDOS, TELEP, VEZET!

Most készült új kövesut mentén olcsó villa- és háztelkek hosszú részletre, építőanyaggal együtt kapható. 720

Helyszüke miatt

a raktáron levő háló-, ebédlő-, uriszobák, komplett és egyes darabok, továbbá íróasztalok egy részét

mélyen leszállított árban

bocsátom áruba. Egyetlen látogatás mindenkit meggyőzhet olcsó árainkról. Vételkényszer nincsen.

BLIDÁRIU butoráruház
Józsefváros, Kütil-tér 3.

1456

Hideg-, melegvíz minden szobában. Utcái szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000—70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berlini-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.

és sok lesz a fóka. Titokban megpróbáltuk a Földgolyó tengelyét visszagörbíteni. Azonban rontani sokkal könnyebb volt, mint javítani. Hiába volt minden erőlködés, a visszagörbítés nem sikerült. Nem mertük a dolgot erőltetni, mert attól tartottunk, hogy a sok próbálgatásban a tengely eltörik. Már meg akartunk szokni az országból, mikor Xikopoxitohomarasáj vegyésznek briliáns ötlete támadt. Azt javasolta, hogy a kormány létesítsen egy csomó műjéggyárat, melyeknek éjjel-nappal üzemben kell lenniök és az így készített jégtáblákat és jégtömböket helyezzük el az utcákon, tereken, hegyeken és völgyeken. Megtettük és azóta ismét örökös jég van nálunk, a sok jég pedig hideget áraszt. És megint jönnek a jó pali sarkutazók és költik itt a jó finom valutájukat. Az idegenforgalom ismét fellendült és mi északsarki eszkimók a markunkba nevetünk, hogy lám, milyen buta a pali sarkutazó, akinek ilyen könnyen sikerült port, illetve jeget a szemébe hinteni.

Csentemperlementolakáj időjárás-igazgató mosolygott, mikor ezt a nagy titkot egy pohár konyakért elárulta és megkért, nehogy valahogy megírjam az újságban, mert ez a leleplezés tönkretenné Eszkimóországot és az északsarki polgárok akkor zabot hegyezhetnének. Én mindennek dacára ezt a nagy horderejű dolgot és ezt a példátlan humbugot mégis lerögzítettem ebben a cikkben. Azt tartom ugyanis, hogy eszkimónak adott becsület szó nem kötelező.

Ha pedig az eszkimók ezt a cikket majd olvassák, egyszerűen letagadom, hogy én irtam. Ráfogom majd a vizállási rovat vezetőjére. Azt aztán bosszujukban agyonüthetik. Nem lesz nagy kár érte.

Utóiratként közlöm, hogy a pénzem teljesen elfogyott és kérem a szerkesztő urat, hogy szíveskedjék egy kis öleletet küldeni. Cimem: Kinbaj-Benbaj Nagykávéház, Északi Sark, vizavi a központi jéggyárral.

Ujabb utóirat: A jéggyár egyik falára ráfestettem a Déli Hirlap előfizetési felhívását, amivel itt elsőnek hirdetem a magyar kultúrát.

Haftz Etnekir.

Reichard Gyula

műbutor-kárpitos

Timișoara III. Rezső-utca 15

Telefon 22-13

Speziális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. 518

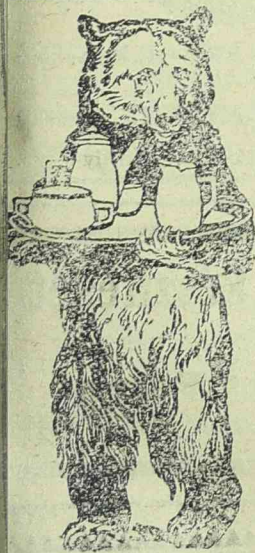
Műhelymegnyitás!

Van szerencsém a t. c. közönséggel közölni, hogy Timișoara-Fabrica, Alsó-árok-utca 1. sz. a. egy mechanikai szakjavító-műhelyt megnyitottam. Szavatosság mellett átveszek javításra varrógépeket, kerékpárokat, gramofonokat és himzőgépeket. Becses megrendeléseit kérve maradok

kiváló fiztetéssel

Baumhoff Péter
szakmechanikus.

2521

Berndorfi

evőeszközök

alpakkaezüst

disztárgyak

nagy

választékban

kaphatók

DRACHSLER VILMOS

ékszerész, Temesvár, I., Hunyadi-u. 3.

Uri szabóóság
valódi angol szövetek raktára

Kirity József
Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

Apró hirdetések

Egy szó fra 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Aláíróknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Középkorú uriember későbbi házasság céljából levelezne vidéki urileánnyal. Leveleket csak vidéki leánytól kérek „Páros élet” jellegére a kiadóba. (3010)

Házasság

Nősülne 30 éves vagyos uriember. Hölgyek hozomány nélkülük leveleit is kérem „Föld-birtokos” jellegére a kiadóba. (1454)

Férjhez adnám hugomat nagyobb vagyonnal rendelkező kereskedőhöz vagy hivatalnokhoz. Levelet „Hugom” jellegére a kiadóba kérek.

Özvegyember házasság céljából megismerkedne vagyos fiatal özvegyasszonnyal. Levelet „Szigoru discretio” jellegére kérek a kiadóba.

Temesvár közvetlen közelében lakó független urinó megismerkedne középkorú jómodoru uriemberrel. Levelek „Sportbarát” jellegére a kiadóba kérek. (1482)

Alkalmazás

Kifutó leány vagy tju azonnal felvétetik. „Rador” Belváros, Palánka-utca 1. (1459)

Német nevelőnőt keresek 3-5 éves gyermekem mellé, zongorázni tudók előnyben. Fényképes ajánlatokat „Vidék” jellegére a kiadóba kérek.

Ügyes segéd és kirakatrendezőt keresek december 1-i belépésre. Ajánlatokat „Nagy cég” jellegére a kiadóba. (3013)

Allást keres

Soffőr állást keres azonnali belépésre több évi gyakorlattal. Cimeket a kiadóba kérek.

Házvezetőnőnek ajánlkozok középkorú özvegy urinó, aki a betegápoláshoz is ért. Szíves megkereséseket „Nyugalmas otthon” jellegére a kiadóba. (3015)

Banktisztviselő állását változtatni óhajtana. Szíves megkereséseket „Kényszer” jellegére kérek a kiadóba. (3007)

Lakás

Egy, kettő vagy három szobás lakást keresek azonnala lelépés nélkül. Cimeket „November 1” jellegére a kiadóba kérek.

2 szoba butorozva, esetleg teljes ellátással kiadó. Külön egy-egy szoba is kapható. Gyárváros, Telekház-utca 1. (1472)

Keresek lehetőleg egy szobát üresen vagy butoroztatva a józsefvárosban. Cimeket a kiadóba kérek „Hivatalnoknő” jellegére. (3018)

Adás-vétel

Az Erzsébetvárosban a villamos mentén eladó 3 telek egyenként 300 négyzetgölg kiterjedésben. Bővebbet ügyvédemnél, dr. Gyulay Jánosnál, Belváros, Városház-u. 5.

Olcsón eladó komplett konyhaberendezés, külön egy kisebb kredenc is. Márton József asztalos, Józsefváros, Eötvös-u. 4. (1479)

Különféle

Elektromotorokat egyén- és forgóáramu generátorokat minden nagyságban gyártunk, javítunk és tekeresünk. Friedrich Testvérek, Telefon 9-50. (1391)

Fehérnemű varrást, javítást olcsón vállalok. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földsz. jobbra.

Egy szegény cselédleány elvesztette a reabizott szürke alapu, sötétzöld és fekete díszű selyem kötött kabátot 16-án, azaz szombaton éjjel 1 órakor a Főposta épület-től az Andrassy-utlg. Megtalálók kérik leadni a Déli Hírlap kiadójába. (3005)

Ha olcsón és izlésesen akar varratni, keresse fel az Erzsébet női divatszalon. Erzsébetváros, Holló-u. 20. (1463)

Társat keresek jólmenő fűszerüzlet meg-nagyobbításához. Ajánlatokat „250 ezer” jellegére a kiadóba. (3006)

Kabát- és kalapbőrök

valamint különböző színű antilopok ruhádnak nagy választékban. Grünwald, Spitzer és társa. (1483)

Társat vagy társnőt keres vendéglős 50.000 lelei biztos egyszintenciájú üzlethez. Cim a kiadóban. (1480)

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-kremet, liliom-szappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárában, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

HELICON-nyomda, Timisoara

REDUCERE

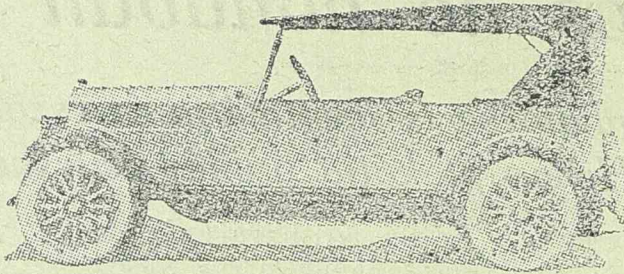
Nachlass 20% árengedmény

az összes árucikkek, ugymint uri- és női divatickek, rövidárúk és kofferek áraiból.

Magazin amerikan Amerikai áruház

Timisoara, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 19.
szemben a zárdával.

The New RUGBY Six-Automobil

Erdélyi és
bánáti kép-
viselet:

KARNER EDE automobilosztály
TIMISOARA
Telefon 8-90

Utólérhetetlen

árban, minőségben és választékban!

Egy kísérlet s Ön állandó vevő a józsefvárosi
Szőnyeg- és Linoleumáruházban.

Kobelt-ház Popper Gyula Kobelt-ház
Timisoara, Bulev. Barthelot No. 5.

Állandó nagy választék szőnyeg, linoleum, viaszkos-
vásznon, gumi- és játékarúk, hó- és sárcipők, betegápolási
cikkekben.

Fregoli gumikabát Lei 1950.—
Szövetszerű gumikabát „ 900.—

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 45

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel
berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

Megérkezett

„Petrolux”

csodafény,
a falvak villany-
világítása.
Minden petroleum-
lámpára átalakítás
nélkül ráilleszhető.
Ára 750.— lei.
8 napi próbaidő.
Kérjen ismerető ár-
jegyzéket.

Petrolux, Timisoara, Str. Văcărescu 56.

Házhelyek

eladók

Niemetz-nél

faiskola

Erzsébetváros, Korona-utca 25.

Wieni Gaskoks

Belföldi koks, szalon
és ipari kőszén

vagontételben és kicsinyben
kapható

ifj. Reiter Simonnál,
Timisoara

Küttl-tér, Telefon 238.

A kicsiknek öröme!

A legjobb babák a legegyszerűbbtől
a legfinomabbig nagy választékban
— gépezettel is — csakis

DOGGENDORF-nál

babaklinika, Timisoara - Józsefváros,
Kossuth-utca 12. Hajmunkálatok és
hajfonatok minden színben. Postaszál-
lítás naponta. 2523

udvari fényképész KOSSAK

Belváros, Szent György-tér

Ezton értesiti a n. é. közönséget, hogy
vasárnap és ünnepnapokon a müle-
rem csak d. u. 5 óráig van nyitva
és azért kéri, hogy későbbi fel-
vételeket, különösen menyasz-
szonyi felvételeket, előbb
bejelenteni szives-
kedjenek.

Tüzifa szén és koks

minden mennyiségben
kapható

Timisoara - Józsefváros,
Str. Bratianu (Uri-utca) 4/a.

Telefon 11-59 Telefon 11-59

Tremi butorgyá

IV. kerület, Bonnáz-utca 18. szám

Állandó nagy raktár

Legjobban festheti és tisztíthatja
ruháit, ha elviszi

Granatir Trajál

műfestő és tisztító műhelybe
Temesvár, III., Str. Memorandum
(Király-utca) 101.

Izléses párisi és bécsi

modellkalapok DEUTSCH JÓZSA UTÓDAI

cégnél gazdag választékban
Strada Primăriei (Városház-u.) 2.

Ismeretes rég,

hogy karkötőórák javítását legmegbíz-
hatóbban végzi

Gács Ferenc órás

Timisoara, Erzsébetváros, Király-u. 26.

Butorok készítését

bármily kiviteiben vállalom.

Wildpret Ferenc

Kossuth Lajos-utca 1. 1149

Azonnal

ér el eredményt,

ha a Déli Hírlap

apróhirdetéseit

között hirdet

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.